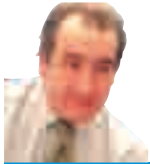

I TRIBUNA

Reformar la Constitució per aclarir les competències institucionals

JAUME BARTUMEU CASSANY, CONSELLER GENERAL I MEMBRE DEL CONSELL NACIONAL DE SOCIALDEMOCRÀCIA I PROGRÉS D'ANDORRA

El Govern d'Antoni Martí ha ensepegat ara en la proposta de definició de competències amb els comuns. Trencant amb el procediment de diàleg que havíem assestat durant la nostra etapa al Govern, que va permetre avançar força en la identificació de les competències a clarificar, el Govern de DA pretén imposar la "coordinació" als comuns.

La negociació amb els comuns no pot tancar-se, o reduir-se, a la redefinició de les competències. Aquesta qüestió, és evident, va estretament lligada amb el finançament de l'exercici competencial, és a dir, amb les transferències als comuns d'una part dels ingressos de l'Estat.

Per això, en encarar aquest debat, no podem perdre de vista que l'ensorrament de les finances públiques andorranes s'origina, sobretot, en la brutalitat de la recessió global però, també, en l'esgotament del model de creixement tradicional.

Si l'economia s'arronxa, els ingressos públics també. I el dèficit pressupostari esdevé indomable.

D'ençà de l'esclat de la crisi d'un model econòmic insostenible, dominat per l'especulació del totxo i la comissió, no es vol reformar sinó posar pedaços. Però ara cal reformar.

L'economista americà Galbraith assenyalava tres instruments per a l'exercici del poder: l'amenaça, la recompensa i la persuasió.

Si ens situem a Andorra podem pensar que en una societat democràtica com la nostra la capacitat d'intimidació està limitada per la llei, és a dir, que passa pel *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*, que és l'arma més poderosa que té el Govern.

La recompensa es mou entre la figura noble de l'in-

terès general i l'espai més o menys subterrani del clientelisme i el tornajornal, que ve a ser la forma postmoderna del caciquisme.

Aquesta forma d'exercici del poder, molt arrelada entre els defensors de la pretesa "federació de parròquies", ha estat a l'origen de l'actual situació de milfulles administratiu, amb encavalcaments de competències entre el Govern del país i els set executius comunals.

Cada dia es veu més clar que el tercer instrument definit per Galbraith, la persuasió, no és pas el que més li agrada al Govern d'Antoni Martí.

La persuasió, fonamentada en la paraula i el diàleg, és determinant en la configuració de l'autoritat però aquest 2014 sembla que la persuasió va en sentit contrari: els grups de pressió persuadeixen DA de modificar lleis i d'ajornar decisions.

La setmana passada vaig manifestar, en declaracions a l'agència ANA, que caldria procedir a una reforma constitucional si es vol clarificar com cal l'actual marc competencial que genera tensions entre el Govern i els comuns.

Antoni Martí em va replicar, davant un plat de l'esquidella de Sant Antoni, que li semblava que jo volia fer moltes reformes a la Constitució.

Podem entendre que ell, que va fer campanya l'any 1993 contra l'adopció de la Constitució, la vagi assimilant amb una certa dificultat.

Però el que no podem compartir és que, en aquesta qüestió de les relacions amb els comuns, que són l'objecte del títol VI de la Constitució, no es parli clar i es vulgui seguir nedant en l'ambigüitat.

Nosaltres, des del grup parlamentari i des d'SDP, ho

diem ben clar: cal reformar les competències.

L'any 1992 es va fer una taula tripartida Consell General-Govern-comuns que va permetre un acord, signat pels representants de les tres institucions.

Aquell acord va facilitar molt l'adopció de la Constitució. Ara, vint anys després, caldria fer un nou esforç per modificar el que calgui i arribar a un nou acord institucional que portés a una reforma de la Constitució.

Aquesta és la nostra proposta.

Una proposta que neix d'un doble convenciment, confirmat per l'anàlisi de la documentació que ens va trametre el ministre de la Presidència a finals de novembre.

El primer, quant a la forma, en el sentit de creure que la via de la coordinació, al cor de la proposta del Govern, no es pot imposar amb la capacitat d'intimidació que dóna disposar d'una amplíssima majoria al Consell General que permet portar al BOPA una nova regulació de les relacions Govern-comuns.

El segon, pel que fa al fons de la qüestió, en el sentit que apuntava més amunt, perquè estem convençuts que cal simplificar aquesta mena de milfulles administratiu que s'ha anat desenvolupant en els darrers vint anys i que la millor manera de fer-ho és seient les tres institucions, el Consell General, el Govern i els comuns, en una nova tripartida que, sense embuts, es plantegi la reforma del títol VI de la Constitució.

L'autoritat comença en l'anticipació.

I em sembla que a DA no hi ha ningú disposat a persuadir la ciutadania que cal avançar sense por de superar les idees rebudes i a contrariar certs interessos.